

شیوه‌نامه اجرایی برنامه ۵: حمایت از طرح‌های شاخص در جبهه‌های نوین دانشی اساتید برتر

۱. مقدمه

در راستای ارتقای جایگاه علمی دانشگاه شیراز و افزایش سهم دانشگاه شیراز در تولید مقالات Nature Index و مقالات یک درصد برتر، برنامه «حمایت از طرح‌های شاخص در جبهه‌های نوین دانشی» با تمرکز بر حمایت هدفمند از اساتید برتر و گروه‌های پژوهشی پیشرو تدوین و اجرا می‌گردد.

۲. اهداف برنامه

- تمرکز بر پژوهش در جبهه‌های نوین و مرزهای دانش
- تقویت تیم‌های پژوهشی برتر و بین‌المللی
- توسعه پژوهش‌های بین‌رشته‌ای
- افزایش سهم دانشگاه شیراز در مقالات منتشر شده در مجلات Nature Index
- افزایش سهم دانشگاه شیراز در مقالات منتشر شده در مجلات یک درصد برتر

۳. مبلغ تخصیصی

- بودجه کل برنامه: ۸ میلیارد تومان
- سقف حمایت: ۷۰۰ میلیون تومان برای پژوهش‌های تجربی، ۵۰۰ میلیون تومان برای پژوهش‌های نیمه تجربی و ۳۰۰ میلیون تومان برای پژوهش‌های نظری

۴. جامعه هدف

اساتید برتر دانشگاه شامل:

- محققان پراستناد (یک درصد و دو درصد)
- اساتید نمونه کشوری
- پژوهشگران نمونه دانشگاهی، استانی و ملی
- برگزیدگان برنامه سرآمدان علمی ایران
- نویسندگان مقالات در نشریات برتر بین‌المللی (یک مقاله یک درصد برتر یا سه مقاله ۱۰ درصد برتر در سه سال منتهی به اجرای طرح)

۵. حوزه‌های اولویت‌دار (جبهه‌های نوین دانشی) پیشنهادی

طرح‌ها باید در یکی از حوزه‌های نوظهور یا مرزی علم تعریف شوند، از جمله:

الف: حوزه‌های پیشرو در علوم تجربی و فناوری (با رویکرد بین‌رشته‌ای)

- هوش مصنوعی و علوم داده، یادگیری ماشین و یادگیری عمیق، پردازش زبان طبیعی، بینایی ماشین، هوش مصنوعی مسئولیت‌پذیر و اخلاق‌محور
- زیست‌فناوری و علوم بهداشتی پیشرفته، مهندسی ژنوم و ویرایش ژن، پزشکی شخصی‌شده و داروسازی هدفمند، واکسن، بیوانفورماتیک و زیست‌شناسی سیستمی، علوم اعصاب (نوروساینس) و مهندسی عصبی،

- انرژی‌های پاک و انتقال انرژی، سلول‌های خورشیدی نسل جدید، ذخیره‌سازی انرژی، بهینه‌سازی شبکه‌های انرژی هوشمند، کاهش انتشار دی اکسید کربن، ازدیاد برداشت
- علوم و فناوری مواد پیشرفته، نانومواد (نانوکامپوزیت‌ها، نانوالیاف)، مواد هوشمند، مواد زیستی
- علوم اقلیم، محیط زیست و پایداری، مدل‌سازی تغییرات اقلیمی منطقه‌ای، فناوری‌های بازیافت پیشرفته.
- فیزیک و مهندسی کوانتوم، محاسبات کوانتومی و الگوریتم‌های کوانتومی، رمزنگاری کوانتومی، سنجش کوانتومی.
- اینترنت اشیا، رایانش لبه و سامانه‌های سایبری-فیزیکی، رباتیک و سامانه‌های خودمختار
- علوم و فناوری های همگرا

ب: جبهه‌های نظری و بین‌رشته‌ای در علوم انسانی، اجتماعی و هنر

- علوم انسانی دیجیتال و بازاریابی دیجیتال، علوم شناختی و فلسفه ذهن، اقتصاد رفتاری و علوم تصمیم‌گیری، اقتصاد چرخشی، نظریه‌های انتقادی و مطالعات فرهنگی معاصر، حقوق فناوری، حریم خصوصی و حکمرانی داده
- هنر دیجیتال، رسانه‌های نوین و واقعیت‌های تعمیم‌یافته
- مطالعات آینده‌پژوهی و تحلیل روندهای کلان
- روانشناسی و علوم بهزیستی

ج: سایر حوزه‌ها و موضوعات پیشنهادی، پس از بررسی و تأیید در کمیته علمی-تخصصی قابل پذیرش خواهند بود.

۶. فرآیند اجرا

- ارائه پروپوزال توسط متقاضیان
- بررسی اولیه (اداری و انطباق با شرایط) و پایش اولیه در کمیته علمی-تخصصی
- داوری علمی توسط یک داور تخصصی (ترجیحاً خارج از دانشگاه شیراز) با رعایت کامل اصل تعارض منافع (عدم همکاری علمی و وابستگی علمی با ارائه دهندگان طرح)
- ارزیابی در کمیته علمی-تخصصی برنامه جامع جهش دانشگاه شیراز
- تصویب در کمیته نظارت و پایش برنامه جامع جهش دانشگاه شیراز
- انعقاد قرارداد و تخصیص بودجه
- پایش و ارزیابی میان‌دوره‌ای و نهایی

۷. تعهدات مجریان

- ارائه گزارش‌های دوره‌ای (۳ ماهه)
- ارائه مستندات پیشرفت علمی
- انتشار حداقل یک مقاله در مجلات Nature Index یا مجلات یک درصد برتر مستخرج از طرح مصوب (لازم است کیفیت مجله پیش از ارسال مقاله از واحد علم سنجی دانشگاه استعلام گردد)
- درج وابستگی دانشگاه شیراز (براساس آیین نامه مصوب دانشگاه) در مقالات حاصل از طرح

۸. مدت و نحوه پرداخت

- مدت اجرای طرح: ۱۲ تا ۲۴ ماه

- نحوه پرداخت:
- ۴۰٪ در شروع طرح
- ۴۰٪ پس از ارزیابی میان دوره‌ای
- ۲۰٪ پس از تحقق خروجی‌های نهایی

۹. سایر مقررات

- طرح‌های ارائه شده با همکاری بیش از یک عضو هیات علمی، طرح‌های پژوهشی ارائه شده توسط واحدهای پژوهشی مصوب، طرح‌های بین‌رشته‌ای (دارای حداقل دو حوزه تخصصی) و طرح‌هایی که احتمال بالاتری برای انتشار در نشریات Nature یا Science داشته باشند، در اولویت حمایت قرار خواهند گرفت.
- در صورت انتشار مقاله در مجلات Nature و Science پاداش ویژه به مبلغ یک میلیارد تومان در نظر گرفته می‌شود.
- هر عضو هیأت علمی صرفاً مجاز به مشارکت در یک پروپوزال به عنوان مجری و یا همکار می‌باشد.
- مسئولیت اجرای طرح و تحقق تعهدات بر عهده مجری اصلی است.
- استفاده از پژوهشگران پسادکتری و همکاری‌های بین‌المللی مؤثر توصیه می‌شود. در صورت همکاری پژوهشگران پسادکتری، خروجی طرح بایستی مزاد بر خروجی‌های ضروری برای اتمام قرارداد پسا دکتری باشد.
- طرح مصوب نمی‌تواند موضوع پارسای دانشجویان تحصیلات تکمیلی مجری و همکاران باشد. اما در صورتی که طرح مصوب با بخشی از رساله دکتری همپوشانی داشته باشد، خروجی طرح بایستی مزاد بر خروجی‌های ضروری برای دفاع از رساله دکتری باشد.
- طرح‌های مصوب می‌توانند با طی مراحل قانونی منجر به تاسیس یک واحد پژوهش و فناوری در دانشگاه شیراز شود.
- برای هر طرح یک ناظر از طرف کمیته نظارت و پایش برنامه جهش تعیین می‌گردد.
- تصمیم نهایی در خصوص پذیرش طرح‌ها با کمیته نظارت و پایش برنامه جهش است.

۱۰. عدم دستیابی به اهداف و بازگشت حمایت

- در صورت عدم تحقق تعهدات و یا عدم رعایت اخلاق پژوهشی، دانشگاه مجاز به توقف حمایت مالی خواهد بود.
- در صورت عدم پیشرفت مؤثر، کمیته نظارت و پایش برنامه جهش می‌تواند نسبت به اصلاح، تعلیق یا خاتمه طرح اقدام نماید.
- در صورت توقف طرح یا عدم تحقق خروجی‌ها، تمام حمایت مالی بایستی بازگردانده شود. نحوه بازگشت منابع مطابق ضوابط مالی دانشگاه و مفاد قرارداد تعیین خواهد شد.